

Антон Сергійович Ладний

Стратегія оновлення концертного репертуару народних хорових колективів у XXI столітті

УДК 78.36:392.4(477)«20»

DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2024-4.12>

Антон Сергійович Ладний
аспірант кафедри музичного мистецтва
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв,
головний хормейстер
Миколаївського національного
академічного театру драми
та музичної комедії
ORCID: 0000-0002-3473-1499

У статті охарактеризовано сучасні репертуарні тренди українських народних хорових колективів, які відображають як багатовікову спадщину, так і вплив сучасних культурних процесів. Особливу увагу приділено вивченню викликів, з якими стикаються композитори та хормейстери у створенні інноваційних музичних аранжувань. Основним завданням у цьому контексті є досягнення балансу між збереженням автентичності фольклору, який є цінним джерелом національної ідентичності, та впровадженням сучасних художніх рішень, що дають можливість оновити репертуар.

Встановлено роль новітніх технологій у розвитку народно-хорового мистецтва. Вони не лише розширюють можливості аранжування, зокрема завдяки використанню цифрових звукових інструментів, а й сприяють популяризації фольклору через сучасні медіа та платформи. Окреслено значення інноваційних обробок народних пісень у формуванні культурної свідомості та національної ідентичності, що є особливо актуальним у контексті глобалізації та зміни музичних уподобань молодого покоління.

З'ясовано, що якісне аранжування є визначальним фактором у формуванні актуального концертного репертуару народних хорових колективів. Визначено основні підходи композиторів та аранжувальників до адаптації народних мелодій відповідно до сучасних виконавських вимог. Зазначено, що сучасні підходи сприяють не лише збагаченню звучання завдяки новим тембровим і стилізованим рішенням, але й збереженню художньо-образного змісту, який є основою автентичного сприйняття фольклорних творів.

Проаналізовано низку обробок українських народних пісень, створених видатними композиторами минулого, зокрема Миколою Леонтовичем, і сучасними аранжувальниками, які продовжують традицію художнього осмислення фольклору. Розглянуто також адаптації академічних і естрадних творів для народних хорів, що свідчить про широту репертуарних рішень.

Особливу увагу приділено взаємодії традиційного та сучасного в репертуарі народних хорових колективів, адже це дає змогу зберегти національну ідентичність, водночас відповідаючи викликам культурної динаміки XXI століття. Такі твори сприяють формуванню глибокого емоційного зв'язку з публікою, зокрема серед молоді, популяризує українську пісенну спадщину не лише в Україні, а й за її межами.

Встановлено, що хорові обробки українських народних пісень XXI століття активно зміцнюють позиції українського хорового мистецтва на світовій сцені. Вони відкривають нові можливості для творчих експериментів, що поєднують традиційність із сучасністю, створюючи багатогранний і водночас доступний репертуар.

Ключові слова: народний хоровий колектив, фольклор, обробки народних пісень, аранжування, музичний стиль.

Постановка проблеми. У формуванні конкурентоспроможного творчого амплуа народного хору важлива роль відводиться масиву творів, з яких складається концертна програма. У XXI столітті значущість народних пісень у репертуарі сучасних народних хорів актуалізується на тлі активної суспільно-політичної динаміки. Народні пісні сьогодні залишаються основою концертних програм хорових колективів, проте суттєво змінюються підходи до їх обробки, оскільки аранжування визначає якість музичного продукту. Водночас специфіку інтерпретації фольклору для народного хору досліджено фрагментарно, а окремі аспекти аранжування досі не знайшли належної репрезентації в українському музикознавстві.

Аналіз актуальних досліджень. У рамках наукових досліджень сформувався комплекс робіт, у яких науковці розкривають специфіку репрезентації фольклорних музичних творів в актуальних трендах поступу національної музичної культури.

Специфіку аранжування народних пісень у контексті композиторського творчого осмислення відображають авторські напрацювання С. Грици, Є. Дубінченка, В. Горобця, В. Сластьона. Актуальні тенденції музичної інтерпретації народної пісні в сучасних умовах культурного розвитку аналізуються в публікаціях В. Сінельнікової, І. Сінельнікова. Специфіку стилізації гуцульської народної творчості в українській музиці в історично-часовому розрізі від кінця XIX і до нинішніх часів репрезентовано у межах дисертаційного дослідження В. Данилець. Дисертаційне дослідження І. Конової присвячене аналізу феноменології музичної обробки на основі вивчення специфіки хорових творів періоду XIX–XX століть. Специфіка хорових партитур та аранжування репрезентується в наукових напрацюваннях І. Савлука, В. Семенчука, О. Скопцової. Попри значну увагу з боку науковців до фольклору та його репрезентації у хоровій творчості, на сьогодні специфіку музичної обробки

народних пісень для народного хору досліджено фрагментарно.

Мета статті – характеристика сучасного концертного репертуару народних хорових колективів у його жанрово-стильових і виконавських вимірах.

Методологія дослідження. У статті використано кроскультурний підхід і музично-стильовий аналіз, що дало змогу охарактеризувати специфіку музичних обробок українських народних пісень, створених для народних хорових колективів у XXI столітті.

Результати та їх обговорення. Основою успішного функціонування народного хорового колективу є ретельний підхід до репертуару, високопрофесійна майстерність в аранжуванні народних пісень, високий рівень обізнаності у специфіці співацьких голосів, точне відчуття форми та тембру. Часто виконання народних пісень хором у XXI столітті передбачає не лише суто хорове звучання, але й гру на різних інструментах, у тому числі й електронних. Перевага надається таким видам обробок, які істотно не змінюють художньо-образний зміст фольклорних джерел, але розкривають їх красу через хорові барви. У багатьох концертних програмах сучасних народних хорових колективів застосовується принцип чергування пісенного матеріалу, який дає змогу контрастно зіставити певні композиції різних жанрів. Попри те що авторами аранжувальних переважно виступають різні митці, на сьогодні пріоритетним є такий принцип оброблення матеріалу, котрий репрезентує єдиний тренд трансформації фольклору. Як переконує І. Савлук (Славук, 2019), компетентність і талант аранжувальника цілком визначають стильову векторність звучання народної пісні. У зв'язку із цим особливої ваги набуває тип обробки музичного фольклору для подальшого відтворення народним колективом.

Також слід зауважити, що сучасний народний хор не обмежується суто народно-пісенним репертуаром, а розширює свій творчий діапазон, охоплюючи як традиційні форми хорової музики – обробки народних пісень і твори в народному стилі, так і класичні зразки хорового мистецтва. Серед останніх – авторські роботи та художні обробки таких відомих композиторів і диригентів, як Анатолій Авдієвський, Анатолій Пашкевич, Іван Сльота, а також класиків української музики – Миколи Лисенка, Кирила Стеценка, Миколи Леонтовича, Олександра Кошиця Станіслава Людкевича, Миколи Колесси, Василя Ступницького та ін. До репертуару різних колективів входять не тільки короткі твори, але й масштабні композиції, що демонструють багатогранність української хорової культури, як, наприклад, великий хоровий концерт «Дівич-сон» Юрія Алжнева, який складається з трьох частин, або хорова опера-феєрія «Цвіт папороті» Євгена Станковича, що побудовані на основі традиційного українського багатоголосся.

Одним із векторів розвитку народних хорових колективів є переклад творів, написаних для академічних хорів, на народні, і це є актуальним завданням, яке впливає з високого рівня виконавської майстерності сучасних українських народних хорів. Це пов'язано з їхнім виходом за межі вузькотематичних напрямів і розширенням репертуару. Сьогоднішні народні хори здатні виконувати твори будь-якої складності, включно із шедеврами української класичної музики. Прикладом цього є народний хор імені Г. Верьовки, Волинський державний академічний народний хор, студентський народний хор ВП «МФ КНУКіМ» та ін.

Проте не всі класичні твори відповідають особливій манері народного співу, його фактурі, діапазону та загальному звучанню. Ідеться переважно про обробки українських народних пісень, створені такими відомими композиторами, як М. Лисенко, К. Стеценко, М. Леонтович, С. Людкевич, М. Колесса, а також сучасними митцями – Г. Майбородою, І. Шамо, Л. Дичко, К. Домінченим, В. Зубицьким, О. Яковчуком, В. Стеценком та ін. Виникає слушне питання: чому народний хор виконує твори, які йому не властиві? Відповідь полягає в тому, що класичні обробки народних пісень звучать більш автентично у виконанні народного хору, ніж в академічному звучанні. Водночас переклад таких творів потребує обережного та творчого підходу, щоб не пошкодити високохудожній задум автора, але водночас розкрити й збагатити їх завдяки характерним для народного хору засобам музичної виразності.

Для вирішення такого питання відомі хорові диригенти народних хорів і сучасні композитори-аранжувальники роблять переклади. Як зазначає відомий митець цієї справи, професор Омелян Шпачинський у своєму підручнику «Мистецтво хорового аранжування для народного хору. Методика, теорія, практика», це такі шляхи: 1) повне збереження фактури і голосів оригіналу за транспонування в зручну для народного хору тональність; 2) часткове переміщення голосів у партитурі зі збереженням тональності оригіналу (Шпачинський, 2005).

Цілком очевидно, що такі підходи мають високу ефективність, адже вони вже неодноразово підтверджували свою результативність. Одним із прикладів є відома обробка народної пісні Миколи Леонтовича «Ой сивая зозуленька». Оригінальна версія твору була написана для однорідного жіночого хору в тональності a-moll з поділом на голоси в партії сопрано. Проте Анатолій Авдієвський адаптував цю композицію для народного хору, транспонувавши її в нижчу тональність f-moll. Водночас він частково передав партію другого сопрано альту, а частково – народному сопрано. В адаптованій версії, у тактах 15–19 та 28–29, відбувається поділ партії альту, а з 30-го такту до кінця твору – поділ

у партії сопрано. Така інтерпретація твору привела до його збагачення новими тембровими відтінками, додала різноманітності голосів і надала музичному матеріалу більш драматичного характеру. Хоча у творчості А. Авдієвського є багато інших прикладів адаптації академічних хорових творів для народних колективів, де використовуються складніші техніки, як-от переміщення голосів і підголосків, цей підхід залишається одним із найпоказовіших.

Іншим прикладом підходу до адаптації є авторська композиція Володимира Стеценка «Ой пуштя кониченька в саду», створена на основі народної поезії. Переклад цього твору для народного хору здійснив Омелян Шпачинський, зберігши тональність оригіналу *g-moll*, але майже повністю змінивши розподіл голосів у партитурі. У першій варіації, що відповідає першому куплету, основна мелодія виконується чоловічою групою хору, тоді як жіноча група виконує вокаліз, заповнюючи гармонічну структуру твору. У другій частині куплету, на фразі «Ой на сину шабельку не гайся», мелодія також залишається у чоловічих голосах. У другій варіації, яка відповідає другому куплету твору, перша половина знову виконується чоловічою партією, проте окремі фрагменти мелодії дублюються академічним сопрано октавою вище, що підкреслює смислове значення музичної думки. Починаючи з другої частини куплету, мелодія виразно виділяється в партії народного сопрано, що є логічним звертанням від жіночої особи. Така побудова дає можливість виразніше зрозуміти, коли звернення в тексті належить отцю, а коли – неньці або милій, незважаючи на те що автор композиції В. Стеценко початково передав мелодію чоловічим голосам.

Сучасні композитори, аранжувальники та диригенти також створюють нові обробки народних пісень для народного хору, адже народні пісні є важливою частиною національної ідентичності й культурного надбання. Їх обробка в сучасному стилі дає змогу зберегти їх для майбутніх поколінь, передаючи музичні традиції в нових формах і адаптуючи їх до слухача XXI століття. Збагачуючи аранжування сучасними музичними техніками, автори створюють актуальне звучання, у якому поєднано традиційне українське багатоголосся із сучасними хоровими техніками, завдяки чому створюються унікальні музичні композиції. Одним із прикладів такого вдалого аранжування для народного хору є українська народна пісня в обробці Сергія Железняка «Ой посіяв мужик гречку». Цей твір збагатив скарбницю народно-хорового виконавства своєю яскравою інтерпретацією і творчим підходом до традиційного матеріалу, де поєднуються елементи автентичного звучання із сучасними хоровими техніками, що дає можливість зберегти дух народної пісні,

водночас адаптуючи її до сценічного виконання. Характерними рисами цієї обробки є використання різних тембрових барв хорового ансамблю, гра зі звучанням окремих голосів і динамічними контрастами, які надають твору особливої емоційної виразності. Також С. Железняк вдало використовує поліфонічні прийоми й елементи українського багатоголосся, що підкреслюють національні особливості українського фольклору та збагачують виконавський репертуар хору.

Твір «Ой посіяв мужик гречку» має складну будову. Твір має наскрізний розвиток, і його умовно його можна поділити на 6 різнохарактерних розділів і фінал, окремі елементи слід віднести до вступу та переходів, що не утворюють самостійних розділів. Основним розміром можна вважати 4/4, проте твір дуже насичений різними ритмічними рисунками, доволі регулярними є переходи на 6/4, 3/4, зустрічаються 5/4 і 2/4, а в останньому розділі здійснюється перехід на вже зовсім незвичні 11/16 та 7/8. Шостий розділ (кульмінаційний) виконується у швидкому темпі та із застосуванням нетипових «ламаних» ритмів (11/16 та 7/8). Композитор у цьому творі використовує і ланцюжок із септакордів, які важко віднести до будь-якої тональності, та навіть кластерні акорди, котрі не властиві народній пісні. Композиція виконується акапельно, а хорова фактура є досить складною, тому виконання передбачає досить високий рівень підготовки хорового колективу. Такий підхід не тільки привертає увагу слухачів до багатства народної музики, але й сприяє її популяризації серед нових поколінь. Обробка С. Железняка демонструє, як сучасні аранжувальники здатні інтегрувати традиційні музичні елементи в сучасне хорове мистецтво, створюючи композиції, які зберігають свою автентичність і водночас відповідають високим вимогам професійного виконання.

У пошуку нових творчих рішень сучасні композитори використовують народні мелодії як натхнення для експериментів із музичними стилями та жанрами. Це може сприяє поєднанню традиційних мотивів з елементами джазу, року, електронної музики тощо, створюючи нове звучання народних пісень. Наприклад, славнозвісний національний заслужений академічний український народний хор імені Г. Верьовки теж поступово інтегрується до сучасних молодіжних трендів. Одним із перших виконуваних цим колективом творів у поп-джазовому стилі стала відома українська народна пісня «Несе Галя воду». Вокальний чоловічий квінтет співає перший куплет і фрагменти мелодії від майбутнього інструментального вступу акапельно в акордовій фактурі. Цей квінтет імітує інструментальне звучання та використовує елементи свінгу. Після чоловічого *intro* починається оркестровий вступ і співається обробка у звичному для нас діалозі між хлопцями та дівчатами. На відміну від

акапельного вступу, у подальшому виконанні не використовуються ані акорди із затримками, ані подвійні домінанти, а також відсутня насиченість септакордами. Поєднання народної музики та джазу є цікавим напрямом музичного мистецтва, оскільки намагається об'єднати традиційні мотиви із сучасними елементами. Такий синтез не лише збагачує музичну палітру, але й сприяє розвитку музичного мистецтва, демонструючи здатність різних культурних пластів до взаємодії та оновлення, завдяки чому народний хор залишається актуальним, розвивається і збагачує свій репертуар, інтегруючи національні традиції в сучасний культурний контекст.

Новим репертуарний трендом сучасного народного хору є аранжування естрадних пісень. Таке поєднання зберігає оригінальну мелодику та ритм пісні, додаючи при цьому традиційні для народного хорового виконавства елементи, зокрема багатоголосся, використання специфічних народних інтонацій і тембрів. Одним із важливих аспектів адаптації естрадних пісень до хорового виконання є збереження оригінального стилю і настрою. Народний хор дає можливість робити більш складні гармонічні рішення, ніж у класичній естрадній музиці. Наприклад, можна використовувати традиційні українські поліфонічні техніки або додавати модальні зміни, що збагачує гармонічну палітру твору. Щоб більше підкреслити народний характер аранжування, можна додати акомпанемент, що виконується на традиційних інструментах, як-от бандура, сопілка або цимбали. Це створює унікальний звук, який поєднує сучасні мотиви з автентичним народним колоритом.

Одним із перших народних хорів, який не побоювався експерименту з естрадною піснею, був народний хор «Червона калина» Дніпропетровського фахового мистецько-художнього коледжу культури під орудою заслуженого працівника культури України Павла Роздайбіди. Ще на початку 2010-х років він зробив аранжування для народного хору пісні «Квітка-душа», яку виконувала Ніна Матвієнко. Хоча пісня була написана в стилі поп-фолк, народний хор збагатив цей твір підголосковою фактурою, вокалізами та характерною для народного хору мелізматикою.

Яскравим прикладом сьогодення на національному рівні є вищезгаданий хор імені Г. Верьовки. На сьогодні він збагатив свій репертуар піснею «Дике поле» відомого українського реп-виконавця й учасника російсько-української війни YARMAK. Після адаптації для хору та збагачення її звучання народними інструментами ця пісня перетворилася на козацьку баладу й набула більш широкого, вільного звучання з відчуттям справжнього козацького духу.

Завдяки народному хоровому виконанню естрадні пісні можуть набути більшої емоційної глибини. Народні хори здатні додати цим творам

характерної виразності через варіативність динаміки, темброву різноманітність і вокальні прийоми. Загалом аранжування естрадних пісень для народного хору відкриває широкі можливості для творчих експериментів, збагачуючи репертуар хорових колективів і роблячи музику доступною для різних категорій слухачів.

Музичні обробки народних пісень для народного хору у XXI столітті зазнали значних змін, що відображає розвиток сучасного музичного мистецтва і зміну підходів до репрезентації народної творчості. Сучасні аранжувальники часто поєднують елементи різних музичних стилів – джазу, поп-музики, року, академічної музики – із традиційною народною основою. Такий симбіоз дає змогу створювати нові форми звучання, які відповідають сучасним музичним трендам, зберігаючи фольклорне першоджерело.

Якщо в минулому обробки народних пісень часто спиралися на традиційні гармонічні засоби, то сучасні аранжування можуть мати складні гармонічні структури, як-от джазові акорди, дисонанси або нестандартні модуляції, що додає звучанню народних пісень нових відтінків. У сучасних обробках часто використовуються нетрадиційні ритмічні прийоми, а саме змішані метри, ламані розміри або ритмічні зсуви. Це надає пісням більшої динаміки та робить їх ближчими до сучасної музичної культури.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. У XXI столітті народні хори все частіше звертаються до маловідомих пісень або нових авторських композицій, створених на основі фольклору. Це дає можливість зберегти актуальність репертуару і представляти слухачам маловідомі перлини народної творчості. Ще одним провідним трендом стало аранжування відомих естрадних хітів для народного хору. Поєднання естрадного пісенного твору з традиційними для народного хорового виконавства елементами – багатоголосним викладом, використанням специфічних народних інтонацій і тембрів збагачує його, набуваючи більшої емоційної глибини.

Сучасні обробки пісень для народного хору демонструють більшу відкритість до нових ідей і прийомів, зберігаючи при цьому шанобливе ставлення до традицій. Це поєднання інноваційності та спадкоємності дає змогу не лише підтримувати інтерес до народної музики, але й адаптувати її до сучасного культурного контексту.

ЛІТЕРАТУРА

Горобець, В., Сластьон, В. (2022). Народна пісня та її трансформація в репертуарі українського народного хору імені Станіслава Павличука. *Вісник КНУ-КіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 46, 87–93. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.46.2022.258620>.

Грица, С. (2002). *Трансмісія фольклорної традиції: етномузикологічні розвідки*. Київ – Тернопіль: Астон, 236 с.

Данилець, В. В. (2021). *Стилізація гуцульського фольклору в українській музиці кінця XIX – початку XXI століття: композиторський і виконавський аспекти* (дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03). Харків.

Дубінченко, Є. А., Гнатюк, Л. В. (2017). Хорові обробки народних пісень в творчості Ганни Гаврилець. *Молодий вчений*, 9 (49), 200–203.

Коновалова, І. Ю. (2007). *Феноменологія музичної обробки (на матеріалі хорових творів українських композиторів в XIX–XX ст.)* (дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03). Харків.

Савлук, І. В. (2019). *Методичні рекомендації з самостійного опрацювання концертмейстером різновидів партитур*. Мелітополь: МДПУ імені Б. Хмельницького, 44 с.

Семенчук, В. (2022). Аранжування як вид творчої діяльності музиканта. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 52 (3), 52–60. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/52-3-6>.

Сінельнікова, В. В., Сінельніков, І. Г. (2019). Музичний фольклор в умовах сцени: сучасні тенденції. *Інноваційна педагогіка*, 14 (1), 140–144. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-14-1-28>.

Скопцова, О. М. (2001). Аспектний аналіз народного гуртового співу. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 5, 107–112.

Шпачинський, О. (2005). *Мистецтво хорового аранжування для народного хору. Теорія, методика, практика*: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили. 328 с. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/index.php?m=2&b=213>.

REFERENCES

Horobets, V. & Slaston, V. (2022). Narodna pisnia ta yii transformatsiia v repertuari ukrainskoho narodnoho khoru imeni Stanislava Pavliuchenka [Folksong and its transformation in the repertoire of the Ukrainian folk choir named after Stanislav Pavlyuchenko]. *Visnyk KNUKіM. Serii: Mystetstvoznnavstvo – KNUKіM Bulletin, Series: Art History*, 46, 87–93. Retrieved from: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.46.2022.258620>.

Hrytsa, S. (2002). Transmisiiia folklornoї tradytsii: Etnomuzykologichni rozvidky [Transmission of folklore tradition: Ethnomusicological Studies]. Kyiv–Ternopil: Aston, 236 p.

Danylets, V.V. (2021). *Stylizatsiia hutsul'skoho folkloru v ukrainskii muzytsi kintsia XIX – pochatku XXI stolittia: kompozytorskyi i vykonavskyi aspekty*: dys. kand. mystetstvoznnavstva [Stylization of Hutsul folklore in Ukrainian music of the late 19th – early 21st centuries: compositional and performing aspects: Candidate's thesis]. Kharkiv.

Dubinchenko, Ye.A. & Hnatiuk, L.V. (2017). Khorovi obrobky narodnykh pisen v tvorchosti Hanny Havrylets [Choral arrangements of folk songs in the works of Hanna Havrylets]. *Molodyi vchenyi – Young scientist*, 9 (49), 200–203.

Konovalova, I.Yu. (2007). *Fenomenolohiia muzychnoi obrobky (na materiali khorovykh tvoriv ukrainskykh kompozytoriv v XIX–XX st.)*: dys. kand. mystetstvoznnavstva [Phenomenology of music processing (on the material of choral works of Ukrainian composers in the 19–20th centuries): Candidate's thesis]. Kharkiv.

Savluk, I.V. (2019). *Metodychni rekomendatsii z samostiinoho opratsiuvannia kontsertmeisterom riznovydiv partytur* [Methodical recommendations for independent study of various types of scores by the concertmaster]. Melitopol: MDPU imeni Bohdana Khmelnytskoho, 44 p.

Semenchuk, V. (2022). Aranzhuvannia yak vyd tvorchoi diialnosti muzykanta [Arrangement as a type of creative activity of a musician]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Topical issues of the humanities*, 52 (3), 52–60. Retrieved from: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/52-3-6>.

Sinelnikova, V.V., & Sinelnikov, I.H. (2019). Muzychnyi folklor v umovakh stseny: suchasni tendentsii [Musical folklore in the conditions of the stage: modern trends]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*, 14 (1), 140–144. Retrieved from: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-14-1-28>.

Skoptsova, O.M. (2001). Aspekty analiz narodnoho hurtovoho spivu [Aspect analysis of folk group singing]. *Visnyk KNUKіM. Serii: Mystetstvoznnavstvo – KNUKіM Bulletin, Series: Art History*, 5, 107–112.

Shpachynskiy, O. (2005). *Mystetstvo khorovoho aranzhuvannia dlia narodnoho khoru. Teoriia, metodyka, praktyka*: navch. posib. [The art of choral arrangement for a folk choir. Theory, methodology, practice: Study guide]. Mykolaiv: Vyd-vo MDHU im. Petra Mohyly, 328 p. Retrieved from: <https://lib.chmnu.edu.ua/index.php?m=2&b=213>.

Concert repertoire update strategy folk choir groups in the XXI century

Anton Serhiiovych Ladnyi
 Postgraduate Student at the Department
 of Musical Art
 National Academy of Culture and Arts
 Management,
 Chief Choirmaster
 Mykolaiv National Academic Ukrainian
 Theatre of Drama and Musical Comedy
 ORCID: 0000-0002-3473-1499

The article characterizes the modern repertoire trends of Ukrainian folk choir ensembles, reflecting both the centuries-old heritage and the influence of contemporary cultural processes. Special attention is given to the challenges faced by composers and choir conductors in creating innovative musical arrangements. The primary task in this context is achieving a balance between preserving the authenticity of folklore, which serves as a valuable source of national identity, and introducing modern artistic solutions that modernize the repertoire. The role of advanced technologies in the development of folk choral art has been established. These technologies not only expand the possibilities of arranging, including the use of digital sound tools, but also promote folklore through modern media and platforms. The significance of innovative arrangements of folk songs in shaping cultural consciousness and national identity is highlighted, which is particularly relevant in the context of globalization and the changing musical preferences of the younger generation.

It has been identified that high-quality arrangement is a decisive factor in forming a relevant concert repertoire for folk choral ensembles. The main approaches of composers and arrangers to adapting folk melodies to modern performance requirements have been outlined. It is noted that contemporary methods include not only enriching the sound through new timbral and stylistic solutions but also preserving the artistic and figurative content, which is fundamental to the authentic perception of folk works.

A series of arrangements of Ukrainian folk songs created by prominent composers of the past, including Mykola Leontovych as well as by contemporary arrangers who continue the tradition of artistic reinterpretation of folklore, has been analyzed. Adaptations of academic and pop works for folk choirs are also considered, reflecting the breadth of repertoire choices.

Particular attention is paid to the interaction of traditional and modern elements in the repertoire of folk choral ensembles, as this enables the preservation of national identity while addressing the challenges of 21st-century cultural dynamics. Such works foster a deep emotional connection with the audience, especially among the youth, popularizing Ukrainian song heritage not only within Ukraine but also abroad.

It has been established that choral arrangements of Ukrainian folk songs in the 21st century actively strengthen the position of Ukrainian choral art on the global stage. They open up new opportunities for creative experiments that combine tradition with modernity, creating a multifaceted yet accessible repertoire.

Keywords: folk choral ensemble, folklore, folk song arrangements, arrangement, musical style.